

17.58x23.99	1	עמוד 3	ידיעות אחרונות - כותרת	28/08/2023	87353675-4
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

23.08.23

מאמרי ידיעות אחרונות

ארליקים רובינשטיין

חשבון הנפש של הממשלה

רבים מאיתנו – בכל הצדדים – שבורי לב מהמהלכים בנושא המשפטי. חודש אלול הוא זמן טוב לסכם את התוצאות הקשות של מעשי הקואליציה

להתממש בשעה שבשל. הצורך במדינת לאום לעם היהודי בארץ ישראל הבקיע דרך הגותו של הרצל וכישרון המעשה שנתגלה בו. המפעל הנפלא קם והיה, ובאו ממשיכים, מנהיגים מדיניים ואנשי עמל ויצירה. ניתן לדורותינו פיקודן נהדר מאת ההשגחה וההיסטוריה היהודית. האם נהיה אנו מחריבי? בשום פנים אסור לנו לתת יד לכך, גם בלי משים.

הרצל כתב על כינון חוקה "בעלת גמישות מתונה" ושוויון. כדאי לקרוא את ספרו של שלמה אבינרי "הרצל" (הוצאת מרכז שזר). התנאים בימי ראשית הציונות היו שונים, אך רעיון מדינת הלאום היהודית, המעניקה שוויון אישי לאזרחיה באשר הם – תקף גם כיום. ובעיקר, אולי מעז יצא מתוך זמן החשכה שבה שקענו יצמחו כוחות בעלי חזון יהודי וציוני הגון ושכל ישר, להשלמת מפעל החוקה או לפחות חלק מרכזי ממנו.

על החפץ חיים זצ"ל. החודש ימלאו 90 שנה להילקחו של ר' ישראל מאיר הכהן, גאון תורה הידוע בעולם התורני כ"חפץ חיים" על שם ספרו הראשון, שעניינו הלכות לשון הרע ורכילות. הספר נכתב בעילום שם ושמו נגזר מדברי התהלים "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב, נצור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה".

לחיבור זה, ששידרג את הציווי המוסרי של איסור לשון הרע לנורמות הלכתיות, הצטרף "שמירת הלשון", שהשלים אותו בדברי מוסר.

החיבור השני החשוב של החפץ חיים הוא "משנה ברורה", פירושו המקיף, שהפך קאנוני, לחלק אורח חיים בשולחן ערוך, שעניינו הנהגת היומיום, השבת וההגים. לחפץ חיים עוד חיבורים בולטים, ובהם "אהבת חסד", שעניינו הלכות צדקה וגמילות חסדים. את ספריו כיוון בגובה העיניים ל"בעל הבית", בן תורה שאיננו רב, אלא יהודי שומר מצוות. הוא הותיר חותם ענק, והכבוד לשמו אצל כל לומדי תורה גדל והולך.

באלול, ימי הרחמים והסליחות, נלמד למעט בלשון הרע. מקווה אני שכולנו, ובתוכנו נכדנו גלעד מרדכי נ"י, הנכנס בעול מצוות למזל טוב השבוע, נזכה להשראה מתורתו.

על חשבון נפש. אלול ביהדות הוא חודש של חשבון נפש. יתכבד ראש הממשלה נתניהו ויערוך את חשבון הנפש של השנה הנוכחית. המאזן מדכא, אפילו טרגי. ממדינה לא נטולת בעיות אך משגשגת ובסך הכל יציבה, הפכנו לגוף משוסע, חולה מאוד בלקירות, חולה בתחום הכלכלי, חולה בנכונות לשרת, פגוע בינלאומית, כולל בהגנה על חיילינו, וזאת מעבר לטרור הזרוע ולרציחות בחברה הערבית. זו כף מאזניים אחת. רבים מאיתנו – בכל הצדדים – שבורי לב.

ומה בכף האחרת? הושג ביטול עילת הסבירות באופן קיצוני, שמי שמעו האמיתית הפקרות שלטונית רבה – יעשה שר כמעט הישר בעיניו, ויחדל למלא חובותיו, אם ירצה, כישר בעיניו; ואיני מביע דעה על העתירות התלויות והעומדות. "תודה מקרב לב" למהפכה המשפטית. הוגי הרעיון טעו קשות בהגזמתם ובדרך שבה הובילו. הוראה בטיעות היא סממן של גדלות, לא להפך. ראש הממשלה יודע כי אם יודה בטיעות וילחץ על כפתור האתחול, יהיה רעש-מה מתוך הממשלה, אך יחלוף מהרה בליית ברירה. הוראה בטעות, שתתאם את הקו שנקט ראש הממשלה לאורך כל שנותיו, אמנם תפסיק את מהלכי ה"רפורמה", אך לא תמנע שיח מכבד בנושאים הקשורים למערכת המשפט, כמו עיצוב חוק יסוד: החקיקה, שיתיר התערבות שיפוטית בחוקי יסוד, והגדלת כמות השופטים במערכת הכורעת תחת העומס. זאת, בלי לנסות להחליש את בית המשפט העליון, ולגרום לתוצאות קשות למדינה, פנימי ובעולם. מילת המפתח היא הסכמה, ורעיונות לפתרון ישנם בשפע.

על התנדבות "על תנאי". דווקא כמפגין וכמתנגד ל"רפורמה", מבקש אני ממתנדבי צה"ל לא לחדול מהתנדבותם. כוונותיהם של המוחים בדרך זו טובות, אך החשש הוא לפגיעה נוספת באופנים שונים בחברה הישראלית. הרי כולנו מאמינים שביום פקודה חלילה יתייבצו הכל, ולעומת זאת לפקודה שמעליה דגל שחור אין לציית. לדעתי יהא בחזרה להתנדבות משום צעד שלא יגרע מן ההתנגדות ומן ההפגנות.

על החלום הציוני ומניעת שברו. בשנה הקרובה ימלאו 120 שנה לפטירתו של חוזה מדינת היהודים, בנימין זאב הרצל. ישנו בעולם הרעיונות מושג הבשלות; רעיון עשוי

